

Deu anys sense Lluch

Una exposició a la Facultat d'Economia sobre Ernest Lluch repassa la vida del polític i professor, recordant fets com ara la seua detenció en època franquista acusat de *lluitar per l'autogovern del País Valencià, quan s'aconseguísca el trencament democràtic*.

REDACCIÓ

Per a molts universitaris el nom d'Ernest Lluch els sonarà com un dels polítics socialistes que va ser ministre de Sanitat i gran impulsor d'algunes de les lleis més importants actualment vigents, però per a molts economistes valencians, professors i personal d'administració de la Universitat fou, a més d'un gran mestre, un company. Ara, en el desè aniversari del seu assassinat a mans d'ETA (22 de novembre del 2000), una ex-

posició repassa la seua vida. Per aquest motiu, dilluns passat la seua facultat li va retre un homenatge i es va fer un oferiment de flors davant la placa dedicada a Lluch que està ubicada a Tarongers, al costat del centre. A l'acte assistiren representants de la vida política i cultural valenciana, però sobretot membres de la comunitat universitària que foren, a més de deixebles, amics. La degana de la facultat, Trinidad Casasús, va explicar que la facultat és el lloc idoni perquè la Universitat el recor-

de, "aquesta universitat va ser seua durant un període de la seua vida i ací va deixar una gran empremta i un gran nombre de deixebles". Casasús va apuntar com una característica de Lluch la defensa "del capital humà com a base de tota transformació".

Vicent Soler, president de la secció valenciana de la Fundació Ernest Lluch i catedràtic de la Universitat, va recordar com "fa deu anys la intolerància política va acabar amb Ernest Lluch, però no va aconseguir acabar amb el seu pensament. Deu anys després estem dient-los que el seu testimoni continua ben viu".

Soler comentà que Lluch va ser un gran professor que va posar els fonaments per a la titulació d'Economia de la Universitat de València, amb destacats deixebles. "Lluch ensenyà que fer una bona universitat és una forma bona de fer país".

Una vida dedicada a la societat

L'exposició recorre les etapes de la vida de Lluch dividides en: 1937-1957. De Vilassar de Mar a Barcelona, on es conta que naix en el si d'una modesta família d'artesans de marroquineria i del tèxtil. Abans d'entrar a la universitat treballa durant tres anys com a viatjant de comerç venent cinturons, tirants, lligues i sedes del taller familiar. Així, pot observar la dura Espanya de la postguerra des del tren i l'autobús i adquirir coneixement directe del món comercial.

1957-1969. Formació econòmica i consciència política. Estudia Ciències Econòmiques a la Universitat de Barcelona (1956-1962) i a París, tot acabant la carrera amb premi extraordinari. La seua activitat política s'inicia com a representant democràtic dels estudiants i continua com a professor no numerari. El 1966 l'expulsen com a professor de la Universitat de Barcelona per aquest motiu. Lluch, simultàniament, desplega una variada activitat periodística, cívica i política, tot participant en la clandestina Taula Rodona de les forces polítiques democràtiques. És detingut tres vegades.

1970-1977. Lluch valencià: professor universitari i lluitador per les llibertats. A finals dels seixanta, Joan Fuster i Vicent Ventura el criden per a dirigir l'obra *L'Estructura Econòmica del País Valencià, la qual cosa li facilita la contractació com a professor a la Universitat de València, tot establint-se al barri de Russafa de la ciutat. Fins el 1977, entre altres moltes tasques, en du a terme una d'acadèmica decisiva: forma personalment molts dels futurs professors valencians d'Economia i estudia i fa estudiar amb rigor l'eco-*

nomia valenciana. El 24 de juny del 1975 és detingut com un dels "Deu d'Alaquàs". 1977-1988. Per una democràcia avançada: diputat i ministre de Sanitat. El 1982 és nomenat ministre de Sanitat i Consum per Felipe González. Lluch aprova la universalització de les prestacions sanitàries a tots els ciutadans espanyols amb la nova Llei General de Sanitat del 1986. Aplica un ampli programa de reformes sanitàries i de defensa dels consumidors, així com els primers plans de lluita contra la sida o la droga, plans d'impuls de la donació d'òrgans i de sang i l'aplicació de la llei de despenalització de la interrupció voluntària de l'embaràs. 1989-2000. Persuasí i diàleg: retorn a la universitat i compromís amb el País Basc. Rector de la Universitat Internacional Menéndez Pelayo (UIMP), des del 1989 al 1995. Des del 1987, s'arrela més i més al País Basc, tot defenent la unitat i el diàleg de tots els demòcrates contra el terrorisme.

Des del 2000. Davant el terror: una memòria inesborrable. La seua mort té unes repercussions impressio-

nants. Entre les nombroses mostres de condol en tota Espanya, destaca que més d'un milió de persones es manifesten per Barcelona reclamant la seua memòria.

breus

EL TENNIS FEMENÍ DE LA UNIVERSITAT, A LONDRES. L'equip de tennis femení de la Universitat ha estat invitat a participar en un torneig europeu universitari a Londres juntament amb huit dels millors equips universitaris d'Europa. La Universitat va atendre aquesta invitació de l'ECTA, una associació de tennis europeu universitari que va elegir l'equip valencià per la seua excel·lent actuació i progressió en els darrers anys. Entrenat per la tècnica Amparo Llópez, del Servei d'Educació Física i Esports de la Universitat de València, l'equip està fent història.

La columna ¶ Alfons Cervera

Sàhara

El que passa al Sàhara no és una novetat. Des que fa quasi quaranta anys (o sense el quasi) Espanya va deixar aquell territori en mans del Marroc i Mauritània, la cosa és més o menys la mateixa. Algunes vegades el conflicte és de baixa intensitat i altres esclata amb una virulència que recorda en alguns punts la intifada palestina. Moltes vegades vaig dir que el conflicte del Sàhara s'estava convertint en una mena d'espectacle samarità on la infància es convertia en protagonista quasi exclusiva d'una situació desesperada. Moltes vegades vaig dir que la política era substituïda per eixe paisatge sentimental que tantes vegades oculta la realitat. Perquè la realitat del Sàhara, sense menysprear la seua complexitat, és molt senzilla. Parlem de la llibertat del poble sahrauí per a elegir el seu destí. I si aquest destí és la independència caldrà defensar aquest dret: bé seguint les vies institucionals o a la va-

lenta. És el que diuen els implicats. Les vies institucionals són un joc d'interessos que cada dia es demostren més inoperants, quan no decididament còmplices amb la sobirania implacable del Marroc. Ara ha esclatat la guerra. O s'ha creat una situació que s'assembla molt a la guerra. El campament de la dignitat va ser desmantellat amb una brutalitat extrema per les tropes marroquines i el que està sent encara pitjor: el govern de la monarquia ha prohibit que s'informe dels esdeveniments. La prohibició s'estén només a la premsa estrangera, ja que els mitjans marroquins fan el seu treball amb tota la tranquil·litat del món. Les xifres del desastre —morts i ferits— són confuses, clar que sí. Doncs que deixen entrar al territori ocupat a aquells que tenen el dret i el deure d'informar fidelment del que allí passa. Però no. La informació és un vedat tancat per al periodisme estranger. En relació amb la falta de llibertat informativa, em cridava l'atenció l'altre dia un fet tremend. A Cadis li concedien el

Premi Llibertat d'Expressió a Vargas Llosa. I en el discurs d'acceptació va dir que la llibertat d'expressió està perseguida a Cuba i a Veneçuela. Precisament eixos dies eixia per tot arreu la prohibició marroquina de la lliure informació del que succeïa al Sàhara. Però l'home no en va dir res: està obsesionat amb els seus objectius polítics i econòmics i és incapaç de veure tres a cavall del burro de la injustícia si aquesta injustícia la provoquen els poderosos que ideològicament li són propers. Cada vegada que escolte a Vargas Llosa és com si en comptes del Premi Nobel de Literatura li hagueren donat el d'Economia. La llibertat d'expressió és la llibertat d'expressió siga on siga. I al Marroc no tenen costum d'aquesta llibertat. I ara, quan el poble sahrauí defén el seu dret a la independència, aquesta llibertat és encara més inexistent. El govern espanyol mira a totes bandes menys al territori del conflicte, usa llenguatges com ara quan el meu estimat Javier Krahe parlava dels dobles o triples llenguatges de

Felipe González parlant de l'OTAN, tanca els ulls davant la barbàrie del monarca marroquí com si fóra un més de la família. El poble sahrauí parla de guerra. La informació és necessària perquè coneguem de primera mà el que està passant. És veritat que el que està passant propicia el protagonisme de demagogs i oportunistes polítics que s'apunten a un bombardeig (i mai millor dit). Però, per damunt de tot això, està el més imprescindible: el dret d'un poble a decidir sobre la seua vida i el dret que tenim de rebre informació puntual del que passa en uns moments de tensió extrema entre les parts contendents. Tant de bo les dues solucions arriben prompte. Tant de bo.

